

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 32/2025

Innhold

Takk for maten!	2
Landbruket er en del av løsningen – innsatsen teller!	2
Floghavre	3
Viktig å huske ved jordarbeiding til høstkorn og høstoljevekster	3
Planlegger du å så fangvekster?	4
Veileder RMP-tilskudd 2025	4
Regionale miljøkrav – dispensasjon?	5
Krav- og tilskuddsveiledning høsten 2025	5
Endring i markslag? Meld fra til oss!	6
NLRs Autorisasjonskurs plantevern høst 2025	6
Kompetansenettverk Lokalmat – nye kurs	6
Skal du på jakt til høsten?	7
Fri kalvekvote på hjort	8
Krepsingen startet 6. august, men	10
Kjempespringfrø er i blomst nå – hva gjør du om du finner planter?	11
Aktuelle høringer fra Indre Østfold kommune:	12
Velkommen til opplevelser langs Østre linje - Den Gylne Linje!	12
Smaken av Indre – høysesong!	12
Nyttig lesestoff/informasjon	13
Arrangementer/kurs/markvandring	14

Takk for maten!

I tiden framover blir det hektisk på jordene. Det skal høstes, sås, tørkes, lesses, fraktes, handles, jordarbeides, repareres – og alt er avhengig av været. Derfor blir det mye kjøring, også tidlig og sent på døgnet. Økt aktivitet på jordene også betyr mer trafikk på veiene. **Vis hensyn og vær tålmodig – både som bonde og bilist.**

Selv om våren i år var krevende, ser vekstsesongen ut til å ha vært god. Noen har allerede startet innhøstingen, og mange gleder seg til å komme i gang. Vi håper avlingene står til innsatsen og forventningene! **Lykke til med innhøstingen!**

I matproduksjonen er det mange som bidrar for å få logistikken til å gå opp – enten det gjelder barnevakt, dyrestell, tørking, transport, pressing, høsting eller matpakker. Det er et stort lagarbeid. **Takk til alle som er med på laget!**

Takk for maten!

Landbruket er en del av løsningen – innsatsen teller!

Vi forstår at det kan være vanskelig å holde motivasjonen oppe for miljøtiltak i landbruket, særlig når det samtidig rapporteres om kloakk i overløp, renseanlegg uten nitrogenrensing, utslipp i Oslofjorden, mudring og økende trafikk. Likevel er det viktig at alle sektorer gjør sitt. Landbruket har allerede bidratt mye, og det vises i overvåkningsdata. Men det er fortsatt behov for tiltak som reduserer avrenning og utslipp, og som gjør oss bedre rustet for mer ekstremvær.

I jordbruket handler det om å holde jord og næringsstoffer på jordet, gjødsle og føre riktig, og ha god agrobiologi og dyrevelferd. Jordpartikler og næringsstoffer som havner i vannet skaper problemer både i ferskvann og i sjøen – men på jordet er de en ressurs. For ferskvann er det for mye fosfor som kan føre til algeoppblomstring, mens i saltvann er det nitrogen som er hovedproblemet. Derfor stilles det ulike miljøkrav gjennom produksjonstilskudd, RMP-tilskudd og KSL, og tilskuddsordninger som RMP, SMIL og dreneringstilskudd skal bidra til å gjøre tiltakene gjennomførbare.

[Klimakalkulatoren](#) er laget for å gi deg oversikt over utslipp og muligheter for karbonbinding på gårdsnivå. Den er fortsatt under utvikling, men er en viktig del av [landbrukets klimaplan](#). Målet er at alle gårdsbruk skal ha gjennomført en klimaberegning og fått tilbud om klimarådgivning innen utgangen av 2025 – vi håper du gir det et forsøk.

Landbrukets viktigste oppgave er å produsere mat. Det gjør dere – hver dag. Kommunens rolle er å bidra med informasjon og veiledning om regelverk, tilskuddsordninger og muligheter, og sørge for at riktige tiltak får riktig støtte til riktig tid. Vi prøver å gjøre det enklere for dere å navigere i krav og frister, og være tilgjengelige når dere trenger hjelp – enten det gjelder søknader, miljøtiltak eller spørsmål om drift.

Varemottakene er også en viktig del av matproduksjonen, og økt selvforsyning er et nasjonalt mål. Derfor er det ekstra gledelig å gratulere Skjelfoss Korn med status som ett av landets fire beredskapslager for matkorn!

Floghavre

Landbrukskontoret har observert en del floghavre flere steder i kommunen. Vi følger opp de driftsansvarlige på disse arealene. Forskrift om floghavre sier at jordene skal være fri for floghavre i en avstand på 20 meter fra:

- Vassdrag
- Eiendomsgrense
- Vei

Du som driver jorda har i tillegg en generell plikt til å bekjempe floghavren på hele eiendommen.

Vi får ofte høre at det er sprøytet mot floghavre, men uten ønsket effekt. Dette skyldes trolig at bekjempelsen skjer samtidig med ugrasbekjempelsen – før floghavre har rukket å spire. Derfor anbefaler vi å sprøyte mot floghavre **senere**, når plantene har spiret, og [bruk et middel som er egnet for formålet](#). Tidspunktet er avgjørende for at tiltaket skal virke.

Har du floghavre – pass på ved tresking:

- Snu treskeren slik at halmen ikke spres mot vei, nabo og vassdrag
- Reingjør treskeren så godt som mulig før flytting til nytt areal

Viktig å huske ved jordarbeiding til høstkorn og høstoljevekster

Når du planlegger jordarbeiding om høsten, må du ta hensyn til [regionale miljøkrav](#). Her er hovedpunktene du må huske på:

Avstand til vann og kummer:

- Aldri jordarbeid nærmere enn 2 meter fra nedløpskummer og utløp – gjelder både vår og høst.
- **Minst 8 meter** fra bekker/vassdrag med årssikker vannføring
- **Minst 6 meter** fra bekker/grøfter uten årssikker vannføring (her gjelder ikke kravet om 2 meter varig vegetasjon i tillegg)
- Har du mindre enn 8 meter naturlig kantsone må du supplere med:
 - Grasdekt kantsone (6 m bred, flerårig og godt etablert), eller
 - Stubb/direktesådd (20 m bredd) – se tabell s. 9 i [forskriftsveilederen](#) for alternativer

Erosjonsutsatte områder

- **Ikke jordarbeid flomutsatte arealer.** Der flom fører til erosjon, skal det være 6 meter bred grasdekt kantsone (flerårig og godt etablert), i tillegg til minst 2 meter naturlig vegetasjon. F. eks. langs Hæra og Hobølelva, men også mindre bekker.
- **Ikke jordarbeid i dråg** der du vet det graver. Skal du jordarbeide må du ha sådd grasdekt vannvei (6 m bred, flerårig og godt etablert)

Erosjonsrisiko og jordarbeiding

- **Høstpløying er ikke tillatt** på arealer med stor (erosjonsklasse 3) eller svært stor (erosjonsklasse 4) erosjonsrisiko.
- Du kan **lett høstharve** slike arealer til høstkorn/høstoljevekster, hvis du:
 - Sår før 20. september

- Følger øvrige miljøkrav
(Letthøstharving = maks 10 cm dypt, minst 30 % plantemateriale i overflaten rett etter harving.)

Begrensninger i omfang

- Du kan **høstpløye maks 40 %** av jordbruksarealet ditt.
- **Lett høstharving til høstkorn** kan regnes inn i de resterende 60 %, hvis du sår før 20. september og følger miljøkravene.

Vi svarer gjerne på spørsmål, pr. telefon, i e-post, ute i felt eller over et kart – dette er viktig at du har kontroll på!

Hovedhensikten med miljøkravene er å redusere avrenning av jordpartikler, næringsstoffer og plantevernmidler til vassdragene våre. Vi vet tiltakene virker, og ulempene kompenseres (i det minste noe) med RMP-tilskudd.

[Du finner miljøkravene og mer informasjon på hjemmesiden vår](#) og i [Statsforvalterens veileder om de regionale miljøkravene](#).

Planlegger du å så fangvekster?

Tid for høstsådde fangvekster. Er du klar? Her er noen gode fagartikler fra NLR om fangvekster:

- [Snart tid for høstsådde fangvekster](#)
- [Fangvekster – jordhelseforsikring og klimatiltak](#)

For å få [RMP-tilskudd](#) til fangvekster, skal de være **godt etablert om høsten**, enten om du sår dem som underkultur i stående åker før du tresker, eller om du sår rett etter høsting.

Tilskuddssatsen er den samme for begge etableringsmetodene:

- Foreløpig sats for fangvekster i korn/oljevekster/belgvekster/fôrmais: 185 kr/daa
- Foreløpig sats for fangvekster etter grønnsaker/potet: 305 kr/daa
- Dersom du sår en fangvekstblanding som består av **minst 3 plantefamilier**, kan du i tillegg søke om et ekstra tilskudd for «fangvekst med høy diversitet»: 55 kr/daa. Du må kunne dokumentere, for eksempel med kvittering for innkjøpt frøblanding.

NB om høstharving til fangvekster:

- Du kan ikke høstharve til fangvekster i erosjonsklasse 3 og 4, og det inngår heller ikke i 60%en (i motsetning til lett høstharving til høstkorn).
- Det er ikke tilskudd til «ingen jordarbeiding om høsten» (stubb) dersom det blir harvet til fangvekster

Veileder RMP-tilskudd 2025

Det kan være kjekt å ha oversikt over årets tilskuddssatser og vilkår i [RMP-ordningen](#).

[Veilederen finner du her](#).

Søknadsfrist for [RMP-tilskudd](#) er **15. oktober**, akkurat samme dato som [søknad om produksjonstilskudd](#).

Regionale miljøkrav – dispensasjon?

I **særlige** tilfeller er det mulig å søke dispensasjon fra [regionale miljøkrav](#) §3 pkt. 5 og 6.

Dette gjelder hvis du må jordarbeide på arealer med erosjonsklasse 3 og 4 (pkt. 5) eller mer enn 40 % (pkt. 6) av det fulldyrkede arealet ditt, og har en veldig god begrunnelse.

Særlige tilfeller kan være:

- Økologisk drift der jordarbeiding er helt nødvendig for å bekjempe ugras
- Dyrking av såkorn
- Ekstraordinær nedmolding av husdyrgjødsel

Dispensasjonssøknad sendes til kommunen, som forbereder og videresender til

Statsforvalteren. Dersom du får dispensasjon, gjelder denne for inntil ett år om gangen. Vi har et elektronisk søknadsskjema for Indre Østfold kommune som sikrer at vi får all nødvendig informasjon raskt og kan sende søknaden videre til Statsforvalteren for vedtak.

[Du kommer til vårt elektroniske søknadsskjema her.](#)

Det er også mulig å søke dispensasjon ved å sende e-post til post@io.kommune.no.

Hva trenger vi å vite?

Søknaden skal være skriftlig og godt begrunnet. Vi trenger:

- Driftssenter
- Antall dekar i drift i 2025
- Om du søker om dispensasjon fra pkt. 5 og/eller 6
 - Pkt. 5:
 - Hvilke eiendommer du søker disp. på, og hvor mange dekar med stor eller svært stor erosjonsrisiko pr eiendom
 - Årsak til at du ønsker dispensasjon – begrunn godt
 - Pkt. 6: (radkulturer, grønnsaker, poteter, frukt og bær regnes ikke med i 60%-en)
 - Totalt dyrket areal
 - Antall dekar korn/oljevekster
 - Antall dekar gras
 - Antall dekar som må jordarbeides om høsten
 - Årsak til at du ønsker dispensasjon – begrunn godt
- Legg ved [kart](#) med markering av hva som skal jordarbeides og evt. kontrakt for såkorndyrking.

Krav- og tilskuddsveiledning høsten 2025

Vi legger opp til veiledning før søknadsfrist 15. oktober i år også. Hva mener vi med veiledning?

Vi går gjennom RMP-søknaden sammen med deg, areal for areal, tiltak for tiltak, samt miljøkrav og andre temaer som kan være aktuelt. I perioden 1.-15. oktober vil vi tilstrebe å være til stede i Mysen, Skjønhaug, Spydeberg og Askim. Veiledningen kan foregå en-til-en, pr. telefon, via teams og/eller e-post. Vi kommer tilbake med mer informasjon og bookingmuligheter i neste Landbruksinfo.

Endring i markslag? Meld fra til oss!

NIBIOs markslagskart er vår fasit for utbetaling av tilskudd, derfor er det viktig at kartene er oppdaterte og stemmer overens med terrenget. Det er også disse arealtallene du bør bruke i f. eks. gjødslingsplan og jordleiekontrakter. Se på kartet og arealtallene nå, slik at vi rekker å rette opp eventuelle feil innen høstens søknadsomgang. Se gårdskart: <https://gardskart.nibio.no>

Du kan legge til flere eiendommer i samme søk. Bruk flyfoto (velges under Bakgrunnskart) når du skal sjekke hva som er registrert som jordbruksareal. Det fulldyrka arealet som er registrert kan omfatte det du oppfatter som innmarksbeite/ravine. Da må du justere arealet i søknadene dine slik at du bare søker tilskudd på det du faktisk sår og høster.

Er f.eks. nydyrkingsarealet tatt i bruk? **Gi beskjed til oss om det er gjort endringer på eiendommen din som påvirker jordbruksarealet.** Da er det lettere for oss å holde AR5 oppdatert. Har du innspill til opprettinger i kart kan du sende e-post, helst med kartutsnitt, til landbruk@io.kommune.no innen **15. august**.

NLRs Autorisasjonskurs plantevern høst 2025

Grunnkurs på Teams 14. og 15. oktober kl. 9-15, praksisdag og eksamen 20. oktober:

[Autorisasjon plantevern – grunnkurs Østfold](#)

Fornyingskurs på Huggenes i Rygge: Teoridag på Teams 16. oktober (med mulighet for fysisk oppmøte) og eksamen 23. oktober: [Autorisasjon plantevern – fornying Østfold](#)

Kompetansenettverk Lokalmat – nye kurs

[Kompetansenettverk lokalmat](#) ble etablert i 2001 som en del av Verdiskapingsprogrammet for mat. Nettverket er delt inn i fem regioner, som koordineres av respektive fylkeskommuner og egne styringsgrupper. Ordningen er finansiert over Landbrukets utviklingsfond under posten «Rekruttering og kompetanse», og fastsettes i de årlige Jordbruksforhandlingene.

Hensikten med nettverket er å bidra til økt lokal verdiskaping over hele landet og at større verdier blir igjen i primærleddet. Mer produktmangfold, en levende matkultur, mat med kvalitet og mat som er trygg er målet.

Nå er høstens kurs lansert, kanskje du finner noe som passer for deg? Her finner du kursene som arrangeres i region øst:

- [Innmat; Nytteverdi og produktutvikling](#) – webinar 28. august
- [Smørkurs og erfaringsutveksling](#) - Kråkeroe-staulen, Rauland, 2.-4. september
- [Økonomisk nedskjæring av gris og småfe \(gris/sau/geit\)](#) – Nofima Ås, 2.-3. september
- [Direktesalg av gårdsmelk](#) – webinar 3. september
- [Kurs om produksjon av mykost](#) – NMBU Ås, 15.-17. september
- [Pasteurisering av juice](#) – webinar, 7. oktober
- [Mattrygghet og HACCP](#) – Nofima Ås, 28. oktober
- [Kvalitetsstyring \(HACCP\) for ystrier](#) – webinarserie, 5., 12. 19. og 26. november

Skal du på jakt til høsten?

Her følger en oversikt over hva du må ha med deg når du skal på jakt.

Jegeravgiften

Jegeravgiften må betales før du drar på jakt. Det kan du gjøre fra [Min jegerside](#) hos jegerregisteret. Dokumentasjonen på at du har betalt, finner du på Min jegerside og i appen [Min jegerdokumentasjon](#). Informasjon om hvordan du laster ned Min jegerdokumentasjon som en app finner du [her](#).

Våpenkort

Når du skal på jakt, må du ha med ditt fysiske våpenkort. Et bilde av kortet er ikke godt nok og våpen som du har registrert i appen Min jegerdokumentasjon gjelder heller ikke som våpenkort.

Låne våpen

Hvis du har våpenkort til jaktvåpen fra før kan du låne våpen ved å fylle ut en utlånserklæring. Hvis du ikke har våpenkort fra før må du [søke politiet om tillatelse](#) til å låne våpen. Du skal alltid ha med deg tillatelsen for lån og signert utlånserklæring for våpenet når du er på jakt.

Skyteprøve

Hvis du skal jakte storvilt må du kunne dokumentere at du har bestått skyteprøven for storviltjegere, for eksempel i appen Min jegerdokumentasjon.

Jaktkort

Det er grunneieren som har jaktretten. Du som jeger må derfor ha grunneierens tillatelse for all jakt, felling og fangst. Det må du kunne dokumentere, for eksempel i form av et jaktkort. Du må også sette deg inn i regler og kvoter for området du skal jakte i.

Ettersøkshund

Skal du jakte elg, hjort eller rådyr? Da må du ha avtale om tilgang på godkjent ettersøksekvipasje. Hvis du har egen ettersøkshund registrert i ettersøkshundregisteret kommer dette automatisk opp i appen Min jegerdokumentasjon. Avtaler om godkjent ettersøkshund kan opprettes på nettsidene til [jegerregisteret](#) slik at også disse vises i appen Min jegerdokumentasjon.

Husk at dette også gjelder når du jakter aleine i bukkejakta. Sett deg inn i hva du skal gjøre om du er uheldig å skadeskyte.

[Les mer om jakt og fangst hos Landbruksdirektoratet](#)

[Skal du på jakt til høsten? - Landbruksdirektoratet](#)

Fri kalvekvote på hjort

Landbruk- og matdepartementet har videreført ordningen med fri-kalv på hjort, og Indre Østfold kommune har fått innvilget ordningen også i 2025. Kommunen beslutter hvilke vald som skal tildeles kvotefri jakt på hjortekalv. På grunn av delte erfaringer med ordningen og store variasjoner i skadebildet, har vi i 2025 valgt en annen tilnærming enn i 2024. Fri-kalv gis kun til de valdene som har meldt inn en skadesituasjon som ikke lar seg håndtere med ordinær kvote. Ordningen gjelder derfor kun følgende vald:

- Eidsberg Slitu Askim hjortevald
- Bærøe hjortevald

Resterende hjortevald (Hobøl/Spydeberg, Ytre Hobøl hjortevald og Indre Østfold Nord) har ikke frikalv i 2025.

Fri kalvekvote innebærer følgende:

- Hovedhensikten med frikalv er å ha et **ekstra skadereduserende tiltak**.
 - Det er ikke hensikten at det skal skytes mest mulig hjort
 - Det er ikke hensikten at jegerne skal ha mer å jakte på
 - Det er ikke hensikten at det skal skytes mer hjort på areal som ikke er skadelidende (stubb, fangvekster etc).
- Fri kalv kommer i tillegg til ordinær tildelt kvote.
 - Frikalv er kvotefritt
- Alle felte hjort, også kalver, skal **rapporteres** på de riktige ordinære jaktfeltene av jeger eller jaktleder.
 - Valdleder må inn på Hjorteviltregisteret å godkjenne felte dyr etter jaktslutt.
- Jakttid på hjort er **1.9 – 23.12**, også for frikalv.
- Det er samme krav til **tilgang til godkjent ettersøkshund** på frikalv, og det er jegers ansvar.
- **Fellingsavgiften** på frikalv er lik ordinær kalv – 310 kr.
 - Fellingsavgiften faktureres valdet, som må organisere det internt.
 - Vi er behjelpelig om det skulle oppstå utfordringer.
- Det skal umiddelbart etter felling sendes **bilde av ALLE felte hjort**, også frikalv.
 - Jeger eller jaktleder sender mms til 905 50 982, eller e-post: pal.sindre.svae@io.kommune.no
 - Valdet og lagene kan ha egne rutiner for melding av felte hjort internt, slik at valdet kan informere kommunen for jeger/jaktlag.
- Frikalv er **kun kalv**. Om det felles eldre dyr under frikalv er det to ulike scenarier:
 - Om det er igjen felte dyrekategori på kvoten til valdet er det en privatrettslig sak, en intern feilfelling. Det er ikke en feilfelling mot kommunens tildeling om dyrekategorien gjenstår på kvoten. Valdet bør derfor bli enige om interne sanksjoner ved slik intern feilfelling, som man har på andre feilfelling på elg etc.
 - Om det *ikke* er felte dyr på kvoten er det å anse som en feilfelling mot kommunens tildeling. Det er jegers ansvar og som må svare for av jegeren, ikke grunneier eller valdet. Valdet får ingen konsekvens verken i år eller i fremtiden.

- Frikalv er en **del av ordinær jaktrettighet** som tilligger alle jaktrettshaverne/grunneierne i hvert hjortevald, men det er helt sentralt å finne løsninger i valdet og lagene internt, for å unngå konflikter, farlige situasjoner og feilfelling.
- Det er ikke gitt at kommunen gir ut frikalv neste år. Dette vurderes årlig.

Vi anbefaler derfor:

- Valdet bør bli enige om hvordan ordningen håndteres internt.
 - Om når og på antall/hvilke dyr jaktlagene jakter på.
 - Jaktlagene bør organisere dette helt lokalt.
- Valdet **må** informere lagene som igjen informerer grunneierne om ordningen.
- Vi henstiller valdene til å skyte hjortene der de er en utfordring, og gjerne på den tiden av jakta hjorten gjør skade. Slik kan man ta ut skadegjører i større grad enn om hjorten skytes i hele valdet hele tiden, samtidig som hjorten kan få fred der den ikke gjør skade, og dermed oppnå større skadereduserende effekt. Det er hele poenget med frikalv – det skal være et skadereduserende tiltak.
- For å ha større fleksibilitet i fremtiden, og gjøre arbeidet enklere for valdene bør det vurderes å etablere bestandsplaner for flerårig tildeling av hjort. For alle valdene betyr det at en må samarbeide med andre vald, foruten for Indre Østfold Nord, som fra i år er godkjent bestandsplanområde.
- **Det er enkeltgrunneier som sitter på hjemmelen til å beslutte frikalv-felling eller ei innenfor de valdene som har ordningen i 2025.**
 - **Om en eiendom har skrevet under på valdskjema eller på ei grunneierliste o.l., har grunneier fortsatt jaktretten og avgjør derfor frikalv – da dette er utenfor tildelt kvote.**
 - **Grunneier kan ha gitt jaktretten til grunneierlag etc om det er spesifisert i innmeldingserklæringen.**

Krepsingen startet 6. august, men ...

det er ikke alle steder det kan krepse! Krepsefiske er generelt tillatt fra 6. august til og med 14. september. For å sikre god og bærekraftige bestander av kreps, er det noen viktige regler som må overholdes under krepsefiske:

- **Retten til å fange kreps ligger alltid hos grunneier. Før fiske tar til må tillatelse eller krepsekort innhentes.**
- Krepsefiske varer fra 6. august kl. 18.00 til og med 14. september.
- For å unngå spredning av krepsepest og annen fiskesykdom, skal fangstutstyr (teiner, åtepinner) som har vært brukt i andre vassdrag, være desinfisert før de brukes i krepselokaliteten.
- Åte skal hentes fra samme vassdrag som fangststed. Det kan også benyttes kyllingvinger eller kyllingbryst som åte.
- Utsetting av signalkreps er forbudt.
- Minstemålet for kreps er 9,5 cm fra snutespissen til enden på haleviften. Kreps som er mindre enn dette, skal straks settes ut igjen i samme lokalitet. Kreps blir kjønnsmoden ved 7-9 cm. Minstemålet er satt for å sikre en tilstrekkelig gytepopulasjon etter krepsepesongen. Fanges kreps under 9,5 cm, vil rekrutteringen bli vesentlig redusert.
- Det skal meldes fra om funn av signalkreps, død kreps eller kreps med uvanlig adferd. Melding sendes til Mattilsynet, kommunen eller Statsforvalteren.
- Husk at det kan være lokale regler (det er det i Indre Østfold, se under) som forbyr krepsefiske, sjekk derfor alltid med grunneier/kommunen først.

Forbud mot fangst av kreps følgende vassdrag i Indre Østfold

All fangst av kreps er [forbudt i Haldenvassdraget nedstrøms Fosserdam](#), [Glomma nedstrøms Braskereidfoss \(Våler i Innlandet\)](#) og på norsk side i Store Le. Forbudet gjelder også **Mysenelva/Hæra nedstrøms dammen ved Foss** (Sentvet). Her er det et pågående krepsepestutbrudd som sprer seg sakte oppover. Her finner du kart: [lf-20050620-0652-02-02.png \(993×1402\)](#)

[Forbudet gjelder også for Mossevassdraget/Hobøelva med sidebekker](#), der det ble påvist krepsepest i 2016. Vassdraget er fortsatt ikke friskmeldt, selv om det ikke er påvist pest på noen år.

Kjempespringfrø er i blomst nå – hva gjør du om du finner planter?

Akkurat nå blomstrer kjempespringfrø! Det er en fremmed art som sprer seg raskt, men er mulig å bekjempe siden den er ettårig, og frøene bare har spireevne i 3-5 år. Hvis du **luker en plante, kan du hindre opptil 4000 nye frø** fra å spre seg!

Plantene kan være fra 20 cm til 2 meter høye når de blomstrer og produserer frø. Den er opprinnelig innført som hageplante, som over år har spredt seg ut i naturen fra hager og hagefyllinger. Det er en av grunnene til at det er **ulovlig å kaste hageavfall i naturen**.

Har du kjempespringfrø i hagen eller på tomta?

- Dra den opp med rota, eller slå den under nederste bladknote før den setter frø. Ryddesag fungerer godt, gjerne med trekantblad.
- Planter uten frø kan knekkes eller kuttes og legges igjen på stedet – men ikke med jordkontakt.
- Planter med frø skal legges i tett pose (i alle fall så lenge det er overkommelige mengder).
 - Få planter: kast i restavfallet.
 - Større mengder: lever til Indre Østfold renovasjon (IØR) i blanke søppelsekker med dugnadsklistremerke (fås på innbyggertorgene).

Samarbeid gjerne i nabolaget/hyttefeltet/veiet, og lag deg en plan for oppfølging! Er du eier av jordbrukseiendom kan du søke om **SMIL-midler** til bekjempelse av kjempespringfrø i jordbrukslandskapet (helst i over flere naboeiendommer). Det er tomt for SMIL-midler i år, men ta kontakt med marit.ness.kjeve@io.kommune.no om det kan være aktuelt.

Har du tatt imot **jordmasser** i løpet av de siste årene? Være ekstra oppmerksom på hva som vokser opp – her er det stor risiko for ny etablering av fremmede arter. Jo tidligere du tar tak, jo bedre.

Er du **skogeier**, og planlegger hogst i nærheten av et sted med kjempespringfrø? Følg nøye med etter hogst. Kjempespringfrø **redusere skogforyngelse**. Tar du de første plantene vil du spare deg for mye jobb og kostnader senere.

Ser du kjempespringfrø på tur? Plukk den og kast i søpla! Én plante kan bli starten på en stor bestand, så all innsats teller. Dere som har lest landbruksinfo i mange år vet at vi har sommerhjelper og entreprenører som luker og slår kjempespringfrø langs utvalgte bekker årlig. Systematisk arbeid har resultert i at kjempespringfrø er **utryddet** flere steder, blant annet langs **Hobøelva mellom Mjær og Elvestad**. Langs flere av de andre bekkestrekningene er den kraftig redusert, men det krever fortsatt innsats. Vi har ikke kapasitet eller midler til å organisere mer enn det vi gjør i dag – derfor håper vi at dere som er innbyggere også kan bidra.

Les mer i nyhetssak på hjemmesiden: [Nå blomstrer kjempespringfrø – slik kan du bidra til å begrense spredning](#). Der er det også en oversikt over de fleste forekomstene vi vet om, kart finner du i [Artskart](#).

Aktuelle høringer fra Indre Østfold kommune:

Her har vi samlet planene kommunen har på høring nå, som vi vurderer at vil berøre jordbruksareal, skog, natur, landbrukseiendommer, kulturlandskapet mm i større eller mindre grad:

- [Høring om nedleggelse av dam Måstادتjern](#) (Båstad), 10. august
- [Høring om ansvar og eierskap til vei](#), 24. august
- [Høring og offentlig ettersyn: Temaplan for naturmangfold](#), 22. august
- [Høring og offentlig ettersyn: Detaljregulering av Hovin skole i Spydeberg](#), 25. august
- [Varsling av oppstart av reguleringsplan: Detaljreguleringsplan for Miljøpark Indre Østfold](#) (Spydeberg), 29. august
- [Oppstart av planarbeid – Eikebergåsen](#) (Spydeberg), 8. september

Du finner oversikt over alle planer på høring på kommunens hjemmeside: [Planer på høring](#)

Velkommen til opplevelser langs Østre linje - Den Gylne Linje!

[Den Gylne Linje](#) skal bidra til å bygge en felles identitet i Indre Østfold kommune, basert på unike kvaliteter og opplevelser på stedene. Bærekraft og grønn mobilitet står sentralt i Den gylne linje, og derfor vil vi fremme sykkelopplevelser, lokalmat, kulturarv, natur og at vi er Norges største jordbrukskommune. Her presenteres de fem største tettstedene med noen av sine unike og bærekraftige tilbud.

Oppdag Den gylne linje fra sykkelsetet! Her finner du sykkelsturer i Spydeberg-, Askim-, og Mysen-området. I tidsperioden **lørdag 2. august til søndag 10. august 2025** er de fleste stoppestedene åpne 11:00-17:00 hver dag. [Sykkelturer Sommer 2025](#)

Matmarkeder i Indre Østfold kommune høst 2025: [Matmarkeder 2025 | Den gylne linje](#)

- Bygdas dag i Mysen, lørdag 6. september 2025
- Høstmarked i Spydeberg, lørdag 13. september 2025
- Bønder i by'n, Askim, lørdag 20. september 2025

Smaken av Indre – høysesong!

Nå som det er sesong for både bær, grønnsaker, poteter, kjøtt, frukt og blomster, så passer det å vise fram [Smaken av Indre](#) igjen. Her finner du oversikt over mange av de lokale produsentene våre, og vi håper at dere er flinke til å handle, til både eget bruk og til å gi bort i gaver. Som dere ser av oversikten, er det mange spennende gårdsbutikker å handle hos. Vi håper du blir inspirert – og blir med å spre Smaken av Indre!

Nyttig lesestoff/informasjon

Indre Østfold kommune:

- [Stortings- og sametingsvalget 2025: Forhåndsstemming](#)
- [Høner i hagen – glede, nytte og ansvar](#)
- [Indre Østfold kommune er blant Norges mest effektive på vann og avløp](#)
- [Områdeløftet i Mysen: Vi inviterer til folkemøte 1. september](#)
- [Sykkelturer Sommer 2025 | Den gylne linje](#)
- [Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold!](#)

Landbruksdirektoratet

- [Den nasjonale kulturlandskapsprisen 2025 er tildelt Østgard Flatvad](#)
- [Hogsten økte med over 9 prosent mot første halvår ifjor](#)
- [Beredskapsplan for reindrifta – distriktene har fått ny mal](#)
- [Skal du på jakt til høsten?](#)
- [Endringer i strømstøtteforskriften for veksthus](#)
- [Stor interesse for å produsere biogass av husdyrgjødsel](#)
- [Utarbeider retningslinjer for gjødsling etter krav om fosforbalanse](#)
- [Stor interesse for avskogingsforordningen](#)
- [Viktige endringer i forskrift om kvoteordningen for melk](#)
- [Rapport om klimaeffekt av ordninger i jordbruksavtalen](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [NIBIO er klare for Arendalsuka 2025!](#)
- [Biofilm kan omdanne skadelige gasser til bærekraftig drivstoff](#)
- [Kartlegger karplanter i jordbrukslandskapet](#)
- [Kveikgjæren – vår første mikrobiologiske kulturarv](#)
- [Kan plantedroner erstatte manuell skogplanting?](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Sirkulære og økologiske løsninger for gjødsel og plantevern](#)
- [Skal du på Potato Scandinavia?](#)
- [Nordisk toppmøte for landbruksrådgiving](#)
- [Hvordan skal vi forholde oss til 1,2,4-triazol?](#)
- [Slik fyller du ut plantevernjournalen](#)
- [Oppdatert mal for plantevernjournal](#)
- [Gjødslingsplan](#)

Agropub.no

- [Biokontroll – et verktøy innenfor helhetlig plantevernsstrategi](#)
- [Økologisk jordbruk sikrer biologisk mangfold](#)
- [Se video: Lær om økologisk husdyrhold](#)
- [Veksthus til nytte, pryd og innovasjon på Ramme Gaard](#)

Veterinærinstituttet

- [Krepsepesongen 2025 er i gang – viktig å hindre spredning av krepsepest](#)
- [Blåtunge påvist på ku i Sandefjord kommune i Vestfold](#)
- [Pass på hunden din – unngå bading i ferskvatn med algeoppblomstring](#)

Skogkurs

- [Podcast: Ettersøk](#)
- [Podcast: Skogbrann](#)
- [Første kurs i “praktisk ettersøk” gjennomført](#)

Hjorteviltportalen

- [Flytting redder rådyr fra slåmaskina](#)
- [Viltbro over motorvegen styrker forbindelsen mellom leveområder](#)
- [Skal du på jakt til høsten?](#)

Arrangementer/kurs/markvandring

Indre Østfold Næringsutvikling

- [Arrangementer](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Kalender](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Webinarserie om husdyrgjødsel](#)
- [Autorisasjonskurs gnagermidler](#)
- [Autorisasjonskurs plantevern](#)
- [Varme arbeider, Østlandet](#)
- [HMS i landbruket, Østlandet](#)
- [Kontroll brannslukningsapparat, Østlandet](#)
- [Kalender for kurs, markdager og fagmøter i regi av NLR Østlandet](#)
- [Kalender for kurs og fagmøter i regi av NLR](#)

Agropub - Nettside for økologisk landbruk

- [Fagdager med skogshage og utegris - Prosjekter - Norsøk](#)
- [Arrangementskalender](#)

Klima Østfold

- [Arrangementer](#)

Kompetansenettverket for lokalmat

- [Kurskalender](#)

Østfold bondelag

- [Kommende aktiviteter](#)

Skogkurs.no - skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling

- [Kursoversikt](#)

Skogselskapet

- [Skogkvelder for nye skogeiere](#)

Viken Skog – Skogeierlag i Indre Østfold: [Smaalenene](#) og [Indre Østfold og omegn](#)

- [Kalender](#)

Glommen Mjøsen skog

- [Arrangementer](#)
- [Arrangementer](#)

Hjortevilt.no

- [Hva skjer? Sjekk hjorteviltkalenderen!](#)

Du kan abonnere på Landbruksinfo ved å melde deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Hvis du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune, Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadresse.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadresse: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt ØstfoldNord: Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet, Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst: Eidsberg, Marker, Rømskog, Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933